

Kontrola originality zachytí tisíce problémových vozidiel ročne. Tie by inak skončili v rukách oklamanych kupujúcich

Technická služba kontroly originality
Banská Bystrica
30.5.2024

Kúpa vozidla z dovozu je stále atraktívnou možnosťou pre viacerých Slovákov. Vypovedá o tom bilancia uplynulého roku, v ktorom sa podľa štatistík Technickej služby kontroly originality a Ministerstva vnútra dovezlo o pár sto automobilov viac ako v roku 2022. Počet vozidiel z dovozu ľahko prekročil 82 000. Mnohé z nich by ste ale rozhodne nechceli vidieť zaparkované vo svojej garáži. Pátranie a falšovanie identity, ktoré je častokrát sprevádzané opravami po masívnych dopravných nehodách sú najčastejšie dôvody, pre ktoré zostali stáť pred garážovými dverami a viaceré skončili v rukách polície.

Zdroj: [freepik](#)

Najviac problémových áut pochádza z Česka a rebríčku kraľuje Škoda

Škody spôsobené protizákonnou činnosťou v spojitosti s vozidlami ročne dosahujú astronomické hodnoty. Ide o desiatky miliónov eur, ktoré skončia vo vreckách podvodníkov či organizovaných skupín. Falšovanie identity, krádeže, „stáčanie“ kilometrov, zatajovanie informácií ako exekučná blokácia, záložné právo, či poisťné a lízingové podvody sú niektoré z rizík, ktoré sprevádzajú kúpu ojazdeného vozidla.

„V absolútnom vyjadrení k nám prúdi najviac problémových vozidiel z Nemecka. Ide o vozidlá nespôsobilé pre premávku z dôvodu zistenia stôp neoprávneného vonkajšieho zásahu do identifikátorov

vozidla, do konštrukcie vozidla alebo do dokladov vozidla zachytené na kontrole originality. Nie je to prekvapivý fakt, keďže Nemecko je zároveň krajinou, ktorá dominuje v počte dovezených áut na Slovensko. **V pomere k počtu dovezených vozidiel je však Nemecko na konci rebríčka. Na popredných priečkach sú Česko, Poľsko a Taliansko**“, udáva Ing. Róbert Zrubák, konateľ spoločnosti IRIS IDENT, s. r. o., ktorá je Technickou službou kontroly originality a správcom RPZV.

Ak sa pozrieme na problematické vozidlá podľa značiek, v rebríčku vedú modely výrobcu Škoda. Nasleduje Volkswagen, BMW, Audi a Ford.

Priemerný vek dovezených áut zo zahraničia medziročne klesol o 1,39 roka. V minulom roku tento ukazovateľ dosahoval hodnotu 9,95 roka.

3 problémové vozidlá z dovozu denne!!!

Vďaka preventívnej činnosti vykonávanej pracovníkmi kontroly originality (KO) môže slovenský spotrebiteľ bez obáv kúpiť vozidlo pochádzajúce z dovozu, ktoré KO už absolvovalo. **V roku 2023 boli pracovníkmi kontroly originality zachytené v priemere 3 problematické vozidlá denne, ktoré by inak skončili v rukách dôverčivých kupujúcich. Za ostatné obdobie ide o viac ako 22 700 sporných vozidiel.**

Minimálne taký istý počet vozidiel proces KO ani neskončí. Dá sa predpokladať, že tieto sú vyvezené do krajín s nižšou alebo žiadnou mierou regulácie. Tam sú predané a tak je umožnený podvod na budúcom majiteľovi. „*Technici sa pravidelne stretávajú s ukončením procesu KO na žiadosť zadávateľa v prípade, že sa už na začiatku zistia závažné nedostatky a vozidlo nie je v pátraní*“ uvádza p. Zrubák. Zároveň dodáva, že „*zachytené vozidlá nie sú jediným prínosom Kontroly originality. Existencia mechanizmu s preventívnym charakterom odrádza podvodníkov od samotného dovozu manipulovaných vozidiel na Slovensko*“.

V USA totálna škoda, na SR ako nové

Vozidlá sú na KO preverované s cieľom zamedziť ich prieniku na náš trh a zabrániť podvodu na konečnom spotrebiteľovi. Pre ilustráciu uvedieme nedávno zachytený prípad **Fordu Mustang GT**, dovezeného z Nemecka, pôvodom z USA, kde bol vydražený za 1 250 dolárov. Kúpa takéhoto vozidla predstavuje veľmi lákavú vidinu vysokého zisku pre rôznych špekulantov. Scenár sa s miernymi odchýlkami viac-menej vždy opakuje – lacno kúpené, dovezené do Európy, lacno a pochybne opravené a následne, v pomere ku kvalite opravy, neúmerne draho predané.

V takýchto prípadoch možno hovoriť o účelovej oprave s cieľom minimalizovať náklady a maximalizovať zisk pri predaji. Neoriginálne autodiely a nedodržanie postupu opravy stanoveného výrobcom majú za následok nielen stlačenie ceny opravy na minimum, ale aj ohrozenie bezpečnosti vozidla.

Proces dovozu Fordu Mustang GT oprávnené zastavila Kontrola originality. Počas jej výkonu bolo zistené, že spolu s opravou po rozsiahlej dopravnej nehode došlo aj k pokusu o zmenu jeho identity. „**Pri detailnom skúmaní na pracovisku KO bola zistená manipulácia identifikátorov vozidla. Konkrétne išlo o výrobný štítok, ktorý po detailnom skúmaní vykazoval známky falšovania**“, hovorí Ing. Zrubák.

Vľavo havarovaný Ford Mustang GT v krajine pôvodu. Vpravo ten istý Ford Mustang GT na pracovisku kontroly originality v SR.

Zdroj: ko.sk

Dodáva tiež, že „úlohou KO nie je posudzovať technickú spôsobilosť vozidla, poškodenia haváriou, ani použitie originálnych dielcov. V mnohých prípadoch síce dokáže odhaliť aj skryté opravy, ide však len o doplnkovú službu s pridanou hodnotou. Takéto zistenie má informatívny charakter a nemá vplyv na výsledok KO. **KO skúma pravosť identifikátorov a dokladov vozidla a dokáže detegovať prípadnú manipuláciu s nimi. Zároveň overuje ďalšie skutočnosti, ktoré bránia legálnej preregistrácii na Slovensku a spôsobilosť vozidla z pohľadu porušenia práv a zákonom chránených záujmov.**

„K manipulácii dochádza nielen neoprávneným zásahom do identity vozidla, ale často aj do jeho konštrukcie. Používaná je celá škála postupov, od jednoduchej zmeny VIN, sfaľšovania dokladov alebo údajov v nich, cez výmenu dôležitých dielcov, až po „poskladanie“ z rôznych, nezriedka havarovaných, vozidiel. Vznikajú vozidlá, ktoré sú nielen nespôsobilé na premávku z pohľadu neoprávnených zmien, ale aj nebezpečné z pohľadu zmien konštrukčných“, vysvetľuje Ing. Zrubák.

Pozmeňovanie identifikátorov vozidla je trestný čin

Podľa § 220 Trestného zákona je zmena identifikačných údajov vozidla trestným činom. Vozidlá, na ktorých sa zistí nezákonná činnosť, sú spravidla zaistené políciou na ďalšie skúmanie. Informačný systém KO je priamo prepojený s informačnými systémami polície, vrátane medzinárodných pátraní a medzinárodného systému EUCARIS. Inak nespôsobilým vozidlám sú odobraté tabuľky s evidenčným číslom a následne sú vyradené z evidencie vozidiel. **Odcudzené vozidlá sú vracané ich pôvodným majiteľom.**

Navyše, zákon ustanovuje, že schvaľovací orgán **nesmie uznať ani schváliť jednotlivito dovezené vozidlo**, ak má pozmenené VIN alebo v dokladoch boli vykonané neoprávnené zmeny, poprípade doklad je falošný. Keďže sa jedná o vysoko sofistikované manipulácie, bez kontroly originality, ktorú vykonávajú odborne spôsobilé osoby pomocou špeciálneho technologického vybavenia, by sa tieto ustanovenia zákona stali nevykonateľnými a dochádzalo by k nekontrolovateľnej legalizácii vozidiel a podvodom.

S akými úkonmi sa na KO môžete stretnúť?

Pridanou hodnotou KO je aj odhaľovanie a eliminácia rôznych ďalších podvodov, napr. neoprávnená manipulácia s najazdenými kilometrami, zatajené exekučné blokácie vozidiel, neukončený lízing

v zahraničí, a ďalšie. **Stav odometra** (počítadla prejdenej vzdialenosti) sa **spolu s údajmi z KO zaznamenáva** aj do Registra prevádzkových záznamov vozidiel. Čoraz viac krajín poskytuje spolu s údajmi o vyvezenom vozidle aj históriu najazdených kilometrov. V takých prípadoch **je k vozidlu vystavený aj ODO-Pass obsahujúci zahraničné údaje.**

Iris Ident, s.r.o.

Monika Brečková

monika.breckova@iris.sk

+421 902 653 837